



पिबे बापू,

012277

A-18



महानपणी जेव्हा मी आईच्या टावातील नोट पाहिली, तेव्हा मी आईला विचारले की "हा कोणाचा फोटो आहे?" तेव्हा मला आईने मांडितले की, "हा फोटो एका महान व्यक्तीचा आहे त्यांचे नाव आहे, 'महात्मा गांधी' लोक त्यांना आदराने बापू म्हणतात"

जेव्हा मी पाहिली - दुसरी मध्ये शिकत होते, तेव्हा माझे शिक्षक सांगायचे, "शिक्षण घ्यायचे, तर स्वामी विवेकानंद साहब एकाच चिंतने अग्रगण्य करायला हवा शिक्षणाभोवतण इतर शास्त्रज्ञांच्या मध्येही अहमग घ्यायला हवा, आणि त्याचबरोबर गांधीजीसारखा स्वदेश-भिमान, देशासाठी काहीतरी करण्याची इच्छा मनात असली पाहिजे."

जेव्हा मला त्यांनी मांडितले की, "महात्मा गांधी महानपणीचे भावनेचे वाडके बापू, ज्यांनी फक्त स्वदेशीयच स्विकार केला, जे देश स्वतःच्या मध्ये म्हणून बदले" तेव्हा मला तुमच्या विषयी जाणून घेण्याची उत्सुकता निर्माण झाली पुढे मी पसवीत आल्यावर विविध पुस्तकातूनही तुमची अनेक माहिती वाचण्याला मिळाली तसेच अनेक शिक्षकांकडून अनेक काही ऐकायलाही मिळाले आणि तेव्हाच मी तुम्हाला माझा आदर्श मानले.

मला तुमच्या आदिवादी धोरणाचा अर्थ होत नाही 'वाईट बीडू नका, वाईट ऐकू नका, वाईट पाहू नका' या तुमच्या वीदवाक्याचा, तुमच्या आदिवादी धोरणाचा, एका गावावर थोडा मारही तर दुसरा गाव पुढे करण्याच्या प्रवृत्तीचा जर आजच्या लोकांनी अवलंब केला तर, रोजच्या वर्तमानपत्रातील अनेक मारामारी यांसारख्या वातावरणाची संख्या अनेक कमी होईल, एकूण काय? तर समाजातील हिंसा प्रवृत्ती कमी होईल.

मला आठवतय की मी सातवीच्या वर्गात शिकत होते तेव्हा माझे हस्ताक्षर अनेकदा वाचत होते. तेव्हा मला माझ्या शिक्षकांनी सांगितले की, "गांधीजींचे हस्ताक्षरही खूपच मध्ये असताना अनेकदा वाचत होते त्यांनाही वाचत होते की, शिक्षणातही हस्ताक्षर वाचले विविधवादी जरूरी नसते त्यांचा हा गौरवमग्न विचारच होता नाईपधित राहिला. दक्षिण आफ्रिकेमध्ये तेथील वकिलांशी व तेथील मुलांची मोठ्या मारुती अक्षरे पाहिली, तेव्हा त्यांनी हस्ताक्षर सुधारण्याचा निर्णय घेतला, तेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की यशावर हस्ताक्षर ही महत्वाची शिक्षणाची निशाणी समजली पाहिजे" या प्रसंगातून प्रेरणा घेऊन मी माझे हस्ताक्षर सुधारण्याचा निर्णय घेतला व त्यासाठी प्रयत्न करणे मी माझे हस्ताक्षर सुधारले.

महानपणापासूनच तुमच्या विषयी अनेक काही ऐकले होते, त्यामुळे तुमच्या विषयी जाणून घेण्याची इच्छा होती, म्हणूनच तुम्ही लिहिलेले, सत्याचे युग हे पुस्तक वाचले, त्यातून मला एक श्लोक मिळाला त्याचा भावार्थच किती सुंदर आहे! जो पाणी देईल त्याला जेवण द्याल, एका पेंशाची स्त्री सोशील त्याचे मोठेरांनी प्रेक्षण फेडावे, एका उपकाराबद्दल दहा उपकार करावे; परंतु या जगात सर्वभूषण तोच जो कायाचारा-मने करून उपकाराच्या बाबतीतही उपकार्य करतो" यापासून अनेक प्रेरणा मिळाली. 'उपकाराचा मोवदला उपकार नसून उपकारच होय', हे तुमचे जीवनसूत्रच माझे प्रेरणा देऊन जाते. उपकार करणाऱ्याचे कल्याण करणे ही संकल्पनाच अनेकदा अनेकदा मला असा आला की, आपल्या नेमक्या व अनेक वक्तव्याने शिक्षक तसेच समाजातील प्रतिष्ठित व्यक्ती, ज्यांच्याशी माझा संपर्क येतो ते प्रभावित होतात. तसेच तुम्ही पुस्तकात सांगितलेले माशादाराचे तीटे वाचण्यापासून मी स्वतः मांभावर करित नाही, आणि इतरांनाही न करण्याचा मला देत अस्य बापू तुम्ही मला प्रेरित करता.

तुम्हाला पत्र लिहिल्याचा योग वयचा दिवसांनी मला तुमचा आभारही अनेकदा पाठिशी राहो, तुमच्याकडून अशीच प्रेरणा मिळत राहो हीच इच्छा राहिली आहे. आपली कृपा मिळाली, अमृता बाजीराव पाटील

